

การศึกษาความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา^๑
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ

นางสาวเสาวณี สุขศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นล้วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์ตามที่บัญชีต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-933-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF SUPERVISORY NEEDS OF PRESCHOOL TEACHERS IN ELEMENTARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SAMUT PRAKAN
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION.

Miss Saowanee Sooksilp

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-933-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี

โดย นางสาวเสาวนี สุขศิลป์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เนรยอุด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
..... คณะบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

.....
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เนรยอุด)

.....
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

พิมพ์ดันฉบับทัศน์อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สารวี สุขศิลป์ : การศึกษาความต้องการการนเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
 (A STUDY OF SUPERVISORY NEEDS OF PRESCHOOL TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุญมี เนรยอุด,
 135 หน้า. ISBN 974-631-933-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยประชากรที่ใช้ประกอบด้วยครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนที่ปฏิบัติงานในภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการทุกโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา รวม 145 โรงเรียน จำนวนครู 317 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจความรู้ความเช้าใจชนิดเลือกตอบ (Multiple choices) เกี่ยวกับความรู้ความเช้าใจในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาควบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นบางส่วนและใช้บริการทางไปรษณีย์เป็นบางส่วนจากแบบสำรวจความรู้ความเช้าใจที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 317 封 ได้รับกลับคืนจำนวน 278 封 กิตเป็นร้อยละ 87.69 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่ามัชณิคเลขคณิต (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 36-40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการประถมศึกษา มีประสบการณ์การสอนระดับก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 5 ปี และเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

การศึกษาความต้องการการนเทศจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา และด้านวิชาชีพครู ปรากฏว่า ด้านเนื้อหาวิชาครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีความต้องการการนเทศอยู่ในระดับปานกลางในด้านการเตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย ด้านการเตรียมสร้างเสริมทักษะคณิตศาสตร์ และด้านการเตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย ส่วนด้านการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ ปรากฏว่ามีความต้องการการนเทศอยู่ในระดับมาก ด้านวิชาชีพครู ปรากฏว่า ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาและด้านการคูณเด็กะระดับก่อนประถมศึกษา

C642344 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: SUPERVISORY NEEDS / PRESCHOOL TEACHERS / SAMUT PRAKAN PROVINCIAL

SAOWANEE SOOKSILP : A STUDY OF SUPERVISORY NEEDS OF PRESCHOOL
TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR:
ASSO. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 135 pp. ISBN 974-631-933-7

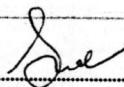
The purpose of this study was to study the supervisory needs of the teachers at the preschool level in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Samut Prakan Provincial Primary Education. Data were collected from 317 preschool teachers who performed their duties during second semester, academic year 2537 in 145 elementary schools under the jurisdiction of the Office of Samut Prakan Provincial Primary Education through questionnaires and tests. Of the total 317 questionnaires and tests sent out, 287 copies or 87.69 percent were completed and returned, then they were analyzed by using percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

Research findings showed that :

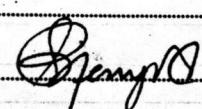
Most preschool teachers were women between 36 -40 years of age, graduated with bachelor's degree in elementary education, they had less than five years of experiences, and attended seminar on pre-primary education process.

With regards to preschool teachers supervisory needs which were content and teaching profession data indicated that; for content, preschool teachers needed to be supervised at the moderate level concerning skill preparation on Thai language, mathematic, and character development, whereby skill preparation on life experience they needed at the high level. For teaching profession, data indicated that their needs were at the moderate level for both preprimary school instruction, and taking care of preschool children.

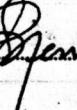
ภาควิชา บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนักวิจัย

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานินธน์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เนตรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ แนะนำแนวทางและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจพิพิช เชื้อวัฒนพงษ์ และ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ และคำแนะนำอันมีค่าตลอดเวลา ที่ได้ศึกษาอยู่

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ผู้อำนวยการสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหาร- โรงเรียน และครุณ์สอนระดับก่อนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิด ขอบคุณพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอด รวมทั้งบุคลากรวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ศาสตราจารย์ สุชศิลป์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
กิจกรรมประการ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙

บทที่

1 บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7

2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศการศึกษา.....	9
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	9
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา.....	10
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา.....	13
กิจกรรมการนิเทศการศึกษา.....	14
การศึกษาความต้องการ.....	18
ความหมายของความต้องการ.....	18
ประเภทของความต้องการ.....	21
วิธีศึกษาความต้องการและประเมินความต้องการ.....	22
สมรรถภาพของครูผู้สอน.....	24
สมรรถภาพของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	สมรรถภาพด้านความรู้.....	31
	สมรรถภาพด้านทักษะ.....	33
	สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติ.....	35
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา.....	39
	ความรู้ด้านเนื้อหาวิชา.....	40
	ความรู้ด้านวิชาชีพครู.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากร.....	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
	การสร้างเครื่องมือ.....	48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5	สรุปผลการวิจัย ภภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
	รายการอ้างอิง.....	97
	ภาคผนวก.....	104
	ประวัติผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ^{ลังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นร้อยละ.....}	53
2 ค่าเฉลี่ยรวมและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านความรู้เนื้อหาวิชา และด้านความรู้วิชาชีพครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา.....	61
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้เนื้อหาวิชาในการเตรียมสร้าง เสริมทักษะภาษาไทย.....	63
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้เนื้อหาวิชาในการเตรียมสร้าง เสริมทักษะคณิตศาสตร์.....	65
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้เนื้อหาวิชาในการเตรียมสร้าง เสริมประสบการณ์.....	67
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้เนื้อหาวิชาในการเตรียมสร้าง เสริมลักษณะนิสัย.....	69
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้วิชาชีพครูระดับก่อนประถมศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้วิชาชีพครุรูระดับก่อนประถมศึกษาในการดูแลเด็กระดับ^{ก่อนประถมศึกษา.....}}	73
9 ค่าเฉลี่ยรวม และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการ การนิเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านความรู้ เนื้อหาวิชา และด้านความรู้วิชาชีพครุรูระดับก่อนประถมศึกษา.....	75
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้ เนื้อหาวิชาในการเตรียมลรร้าง เสริมทักษะภาษาไทย.....}	77
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้ เนื้อหาวิชาในการเตรียมลรร้าง เสริมทักษะคณิตศาสตร์....}	79
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้ เนื้อหาวิชาในการเตรียมลรร้าง เสริมประสบการณ์.....}	81
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้ เนื้อหาวิชาในการเตรียมลรร้าง เสริมลักษณะนิสัย.....}	83
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ^{ด้านความรู้วิชาชีพครุรูระดับก่อนประถมศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา.....}	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการการนิเทศ ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านความรู้วิชาชีพครูระดับก่อนประถมศึกษาในการดูแลเด็กระดับก่อน- ประถมศึกษา.....	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์มหawiทษลัย